

شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۳۶۳

دبیرخانه هیأت مماییت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره

(ویژه‌ی علوم انسانی، معارف دینی و هنر)

نحوه ارتباط با هیات

تلفن دبیرخانه هیات: تلفن: ۶۶۹۷۶۶۴۸ - ۰۲۱

آدرس دبیرخانه: تهران، تقاطع خیابان ولیعصر و طالقانی، شماره ۴۳۶، طبقه نهم،

کدپستی: ۱۵۹۱۸۱۴۳۱۳

ایمیل: heiatehemayat@gmail.com

پایگاه اطلاع رسانی: www.korsinews.ir

<http://korsi.farhangoelm.ir>

توجه: لطفا جهت سهولت و سرعت در برقراری ارتباط، پیامها و درخواستهای خود را از طریق

ایمیل دبیرخانه ارسال فرمایید.

شناخت نامه آثار

انتشار یافته و در دست انتشار

پاسخ حکیمانه مقام معظم رهبری به نامه جمعی از دانش آموختگان حوزه

بسم الله الرحمن الرحيم

فرزندان و برادران عزیز

با همه‌ی مضمون نامه‌ی^۱ شما موافقم و از شما و همفکرانتان در حوزه و دانشگاه می‌خواهم که این ایده‌ها را تا لحظه‌ی عملی شدن و ثمر دادن، هرچند دراز مدت، تعقیب کنید، نه مأیوس و نه شتاب زده، اما باید این راه را که راه شکوفایی و خلاقیت است به هر قیمت پیمود؛ این انقلاب باید بماند و برنامه‌ی تاریخی و جهانی خویش را به بار نشانند و همین که این عزم و بیداری و خودآگاهی در نسل دوم حوزه و دانشگاه نیز بیدار شده است همین که این نسل از افراط و تفریط، رنج می‌برد و راه ترقی و تکامل را نه در «جمود و تحجر» و نه در «خودباختگی و تقلید»، بلکه در نشاط اجتهادی و تولید فکر علمی و دینی می‌داند و می‌خواهد که شجاعت نظریه‌پردازی و مناظره درضمن وفاداری به اصول و اخلاق و منطق در حوزه و دانشگاه، بیدار شود و اراده کرده است که سؤالات و شبهات را بی‌پاسخ نگذارد، خود، فی‌نفسه یک پیروزی و دستاورد است که باید آن را گرمی داشت و آنگاه که نخبگان ما نقطه‌ی تعادل میان «هرج و مرج» و «دیکتاتوری» را شناسایی و تثبیت کنند، دوران جدید آغاز شده است. آری، نباید از «آزادی» ترسید و از «مناظره» گریخت و «نقد و انتقاد» را به کالاهای قاچاق و یا امری تشریفاتی، تبدیل کرد چنانچه نباید به جای «مناظره»، به «جدال و مدارا»، گرفتار آمد و به جای «آزادی»، به «دام هتاکی و مسئولیت‌گریزی» لغزید. آن روز که سهم «آزادی»، سهم «اخلاق» و سهم «منطق»، همه یکجا و در کنار یکدیگر ادا شود، آغاز روند خلاقیت علمی و تفکر بالنده‌ی دینی در این جامعه است و کلید جنبش «تولید نرم افزار علمی و دینی» در کلیه‌ی علوم و معارف دانشگاهی و حوزوی زده شده است. بی‌شک آزادی خواهی و مطالبه‌ی فرصتی برای اندیشیدن و برای بیان اندیشه توأم با رعایت «ادب استفاده از آزادی»، یک مطالبه‌ی اسلامی است و «آزادی، تفکر، قلم و بیان» نه یک شعار

۱- در این نامه، جمعی از دانش آموختگان حوزه‌ی علمیه، ضمن بیان نیاز کشور به آزاداندیشی، ایجاد یک حرکت علمی روش‌مند را پیشنهاد نموده‌اند.

درباره ضرورت آزاداندیشی، نقد و نوآوری

تبلیغاتی بلکه از اهداف اصلی انقلاب اسلامی است و من عمیقاً متأسفم که برخی میان مرداب «سکوت و جمود» با گرداب «هرزه‌گویی و کفرگویی» طریق سومی نمی‌شناسند و گمان می‌کنند که برای پرهیز از هر یک از این دو، باید به دام دیگری افتاد. حال آنکه انقلاب اسلامی آمد تا هم «فرهنگ خفقان و سرجنابیدن و جمود» و هم «فرهنگ آزادی بی‌مهار و خودخواهانه غربی» را نقد و اصلاح کند و فضایی بسازد که در آن، «آزادی بیان»، مقید به «منطق و اخلاق و حقوق معنوی و مادی دیگران» و نه به هیچ چیز دیگری، تبدیل به فرهنگ اجتماعی و حکومتی گردد و حریت و تعادل و عقلانیت و انصاف، سکه‌ی رایج شود تا همه‌ی اندیشه‌ها در همه‌ی حوزه‌ها، فعال و برانگیخته گردند و «زاد و ولد فرهنگی» که به تعبیر روایات پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت ایشان (ع)، محصول «تضارب آرا و عقول» است، عادت ثانوی نخبگان و اندیشه‌وران گردد. به ویژه که فرهنگ اسلامی و تمدن اسلامی همواره در مصاف با معضلات جدید و نیز در چالش با مکاتب و تمدن‌های دیگر، شگفته است و پاسخ به شبهه نیز بدون شناخت شبهه، ناممکن است. اما متأسفانه گروهی به دنبال سیاست زدگی و گروهی به دنبال سیاست زدایی، دائماً تبدیل فضای فرهنگی کشور را به سکوت مرداب گونه یا تلاطم گرداب وار، می‌خواهند تا در این بلبشو، فقط صاحبان قدرت و ثروت و تریبون بتوانند تأثیرگذار و جریان ساز باشند و سطح تفکر اجتماعی را پایین آورده و همه‌ی فرصت ملی را هدر دهند و اعصاب ملت را بفرسایند و درگیری‌های غلط و منحط قبیله‌ای یا فرهنگ فاسد بیگانه را رواج دهند و در نتیجه صاحبان خرد و احساس، ساکت و مسکوت بمانند و صاحب‌دلان و خردمندان، برکنار و در حاشیه مانده و منزوی، خسته و فراموش شوند. در چنین فضایی، جامعه به جلو نخواهد رفت و دعواها، تکراری و ثابت و سطحی و نازل می‌گردد. هیچ فکری تولید و حرف تازه‌ای گفته نمی‌شود، عده‌ای مدام خود را تکرار می‌کنند و عده‌ای دیگر تنها غرب را ترجمه می‌کنند و جامعه و حکومت نیز که تابع نخبگان خویشند،

دچار انفعال و عقبگرد می شوند. چنانچه در نامه ی خود توجه گردیده اید، برای بیدار کردن عقل جمعی، چاره ای جز مشاوره و مناظره نیست و بدون فضای انتقادی سالم و بدون آزادی بیان و گفتگوی آزاد با «حمایت حکومت اسلامی» و «هدایت علما و صاحب نظران»، تولید علم و اندیشه دینی و در نتیجه، تمدن سازی و جامعه پردازی، ناممکن یا بسیار مشکل خواهد بود. برای علاج بیماری ها و هتاکي ها و مهار هرج و مرج فرهنگی نیز بهترین راه، همین است که آزادی بیان در چارچوب قانون و تولید نظریه در چارچوب اسلام، حمایت و نهادینه شود. به نظر می رسد که هر سه روش پیشنهادی شما یعنی تشکیل ۱. «کرسی های نظریه پردازی» ۲. «کرسی های پاسخ به سؤالات و شبهات» ۳. «کرسی های نقد و مناظره»، روش هایی عملی و معقول باشند و خوب است که حمایت و مدیریت شوند به نحوی که هرچه بیشتر، مجال علم، گسترش یافته و فضا بر دکان داران و فریبکاران و راهزنان راه علم و دین، تنگ تر شود.

باید «تولید نظریه و فکر»، تبدیل به یک ارزش عمومی در حوزه و دانشگاه شود و در قلمروهای گوناگون عقل نظری و عملی، از نظریه سازان، تقدیر به عمل آید و به نوآوران، جایزه داده شود و سخنانشان شنیده شود تا دیگران نیز به خلاقیت و اجتهاد، تشویق شوند. باید ایده ها در چارچوب منطق و اخلاق و در جهت رشد اسلامی با یکدیگر رقابت کنند و مصاف دهند تا جهان اسلام، اعاده ی هویت و عزت کند و ملت ایران به رتبه ای جهانی که استحقاق آن را دارد بار دیگر دست یابد. من بر این پیشنهاد می افزایم که این ایده چه در قالب «مناظره های قانونمند و توأم با امکان داوری» و با حضور «هیأت های داوری علمی» و چه در قالب تمهید «فرصت برای نظریه سازان» و سپس «نقد و بررسی» ایده ی آنان توسط نخبگان فن و در محضر وجدان علمی حوزه و دانشگاه تنها محدود به برخی قلمروهای فکر دینی یا علوم انسانی و اجتماعی نیز نماند؛ بلکه در کلیه ی علوم و رشته های نظری و عملی (حتی علوم پایه و علوم کاربردی و ...) و در

جهت حمایت از کاشفان و مخترعان و نظریه سازان در این علوم و فنون و صنایع نیز چنین فضایی پدید آید و البته برای آن که ضریب «علمی بودن» این نظریات و مناظرات، پایین نیاید و پخته گویی شود و سطح گفت و گوها نازل و عوامانه و تبلیغاتی نشود، باید تمهیداتی اندیشید و قواعدی نوشت. اینجانب با چنین طرح هایی همواره موافق بوده ام و از آن حمایت خواهم کرد و از شورای محترم مدیریت حوزه ی علمیه ی قم می خواهم تا با اطلاع و مساعدت «مراجع بزرگوار و محترم» و با همکاری و مشارکت «ساتید و محققین برجسته ی حوزه»، برای بالندگی بیشتر فقه و اصول و فلسفه و کلام و تفسیر و سایر موضوعات تحقیق و تألیف دینی و نیز فعال کردن «نهضت پاسخ به سؤالات نظری و عملی جامعه»، تدارک چنین فرصتی را ببینند. از شورای محترم انقلاب فرهنگی و به ویژه ریاست محترم آن نیز می خواهم که این ایده را در اولویت دستور کار شورا، برای رشد کلیه ی علوم دانشگاهی و نقد متون ترجمه ای و آغاز «دوران خلاقیت و تولید» در عرصه علوم و فنون و صنایع و به ویژه رشته های علوم انسانی و نیز معارف اسلامی قرار دهند تا زمینه برای این کار بزرگ به تدریج فراهم گردد و دانشگاه های ما بار دیگر در صف مقدم تمدن سازی اسلامی و رشد علوم و تولید فناوری و فرهنگ، قرار گیرند. بی شک هر دو نهاد از طرح های پیشنهادی فضای دانشگاهی و حوزوی و از جمله طرح شما، استفاده خواهند کرد تا با رعایت همه ی جوانب مسأله، جنبش «پاسخ به سؤالات»، «مناظرات علمی» و «نظریه پردازی روشمند» را در کلیه ی قلمروهای علمی حوزه و دانشگاه، نهادینه و تشویق کنند. امیدوارم که مراحل اجرای این ایده، دچار فرسایش اداری نشده و تا پیش از بیست و پنجمین سالگرد انقلاب، نخستین ثمرات مهم آن آشکار شده باشد. والله المستعان.

والسلام علیکم ورحمه الله

مسأله آزاداندیشی و نظریه پردازی در دانشگاه اسلامی، یکی از ضرورت های جهان اسلام و جمهوری اسلامی ایران در عرصه تولید علم است. شاید برخی از پرسشگران برای این ادعا، خواستار دلیل باشند. ما معتقدیم که ادعای پیشگفته، نوعی توتولوژی و ضرورت به شرط محمول است و تصور موضوع و محمول آن، تصدیق را به همراه دارد، لکن از باب تنبّه و آگاهی بیشتر، میتوان به اقامه دلیلی پرداخت؛ دلیلی که با نگرش به ضرورت تمدن اسلامی بدست میآید؛ زیرا مسلمانان در عصری زندگی می کنند که باید همچون قرن سوم تا ششم، دوباره به تمدن نوینی دست یابند و این تمدن نوین، بدون مشارکت جدی در تولید علم و فنآوری میسر نمی شود.

حال با قدری تأمل این سؤال مطرح می شود که آیا تولید علم، بدون کرسی های آزاداندیشی و نظریه پردازی ممکن است؟ اینکه استادانی در کناری بنشینند و بنویسند و آموزش بدهند، برای تولید علم کفایت می کند؟ بدون شک، پاسخ این پرسش، منفی خواهد بود. علم در عقلانیت جمعی تولید می شود و نظریه بدون قرار گرفتن در معرض داوری عالمان دیگر، شکل نمی گیرد. پس باید کرسی های آزاداندیشی و نظریه پردازی را رونق داد تا به تولید علم جمعی رسید و زمینه را برای تمدن سازی فراهم ساخت.

مقصود نگارنده از تولید علم جمعی این نیست که علم و نظریه های علمی، فاقد روش هستند، بلکه علم در چارچوب روش شناسی شکل می گیرد و لکن در ادامه استنتاج روش شناختی، نوعی عقلانیت جمعی پدید می آید و مشارکت دیگران را در پذیرش و توسعه آن فراهم می سازد. برای نمونه، نیوتن در تولید فیزیک کلاسیک، روشمندان پیش رفت و سپس دیگران را به داوری فرا خواند و مشارکت داد تا عقلانیت جمعی بدست آید و زمینه ای برای تحقق فیزیک کلاسیک نسبیت و سپس فیزیک کوانتوم فراهم گردد.

اگر در این عصر، شاهد رشد و شکوفایی حکمت متعالیه هستیم، بدان جهت است که نظریه های ملاصدرا در معرض داوری دیگران قرار گرفت و مشارکت جمعی

را بدست آورد و طرفداران و ناقدانش در بالندگی آن مشارکت داشتند.

البته باید توجه داشت که مهمترین ساحت تولید علم، تولید و رشد در روش شناسی علم است. روش شناسی مبتنی بر معرفت شناسی و منطق بر حکمت اسلامی می تواند رویکرد جدیدی را در علوم انسانی به ارمغان آورد. برخی از باب ترس رسوایی علمی، خود را در معرض نقد دیگران قرار نمی دهند؛ ولی اینان اگر به نظریه خود مطمئن باشند، در اشتباه اساسی به سر می برند. ممکن است نقد و داوری مخالفان در کوتاه مدت، نوعی خجالت علمی را به همراه آورد؛ ولی در بلند مدت، نظریه آنها را مستحکم می سازد و رشد علمی را در عقلانیت جمعی فراهم می آورد.

عده دیگری نیز گمان می کنند تا سخن از کرسی های نظریه پردازی و آزاداندیشی می شود، باید به نقد نظام و دعوی سیاسی پرداخت و از خطوط قرمز سیاسی به سرعت عبور کرد؛ زیرا در غیر این صورت، هیچ کرسی آزاداندیشی تحقق نمی یابد؛ در حالی که این گونه نیست. بنده بر این باورم که هر چند کار آزاداندیشی با کار حزبی تفاوت اساسی دارد، کار حزبی باید قانون اساسی را بپذیرد تا فعالیتی مشروع و قانونی داشته باشد؛ ولی کار آزاداندیشی با رعایت منطق و اخلاق، هیچ خط قرمزی نخواهد داشت. با این وجود، چه نیازی است برای توسعه کرسی های آزاداندیشی از مسایلی شروع کنیم که حساسیت عده ای را به همراه داشته باشد و آغازش با انجامش یکسان گردد. کشور با نیازها و مسایل مهم و متنوعی روبه رو است که حساسیتی هم در قبال آنها نیست؛ آغاز کرسی های آزاد اندیشی با این گونه مسایل می تواند باعث فرهنگ سازی و گفتمان سازی کرسی ها شود و زمینه را برای مباحث دیگر فراهم آورد.

دغدغه برخی دیگر این است که نوآوری وقتی اتفاق می افتد که مقبولیت جهانی پیدا کند و تا زمانی که چنین نشود، نظریه و نوآوری تحقق نمی یابد. این سخن اگر در حوزه علوم طبیعی و مهندسی صحیح و ممکن باشد اما در حوزه علوم انسانی نادرست و ناممکن است؛ زیرا نظریه های علوم انسانی، مبتنی بر مبانی هستی شناختی،

معرفت شناختی، انسان شناختی، روش شناختی، ارزش شناختی و دین شناختی اند که این تمایز مبانی در تنوع دیدگاه ها و فقدان مقبولیت جهانی تأثیر گذار است. از سویی دیگر عامل بومی سازی علوم انسانی نیز در این مطلب، مزید بر علت است؛ به همین دلیل، هیچ نظریه علوم انسانی در غرب، جهانی نشده است و مقبولیتی برای همه مکاتب پیدا نکرده است. مسایلی مانند حقوق بشر هم با تفسیرهای مختلف مکاتب، مقبولیت همگانی ظاهری پیدا کرده است.

رشد و شکوفایی کرسی های آزاداندیشی و نظریه پردازی در تحقق دانشگاه اسلامی نیز نقش به سزایی دارد. دانشگاه اسلامی تنها یک نهاد شکلی و صوری نیست که اسلامیت را در نمادهای خود ظاهر کند. رکن و گوهر دانشگاه، علم و دانش است که با رویکرد اسلامی می تواند به نسل سوم راه یابد. نسل نخست دانشگاه، بیشتر آموزش محور است و با کمک استادان، دانشجویانی تربیت می شوند که می توانند کارآمدی داشته باشند؛ ولی الزامی از این جهت ندارد و چه بسیار دانشجویانی که پس از سال ها تحصیل نمی توانند ارتباطی با جامعه و صنعت پیدا کنند و برای ارتزاق خود ناچارند به شغل های غیر مرتبط رو بیاورند. نسل دوم دانشگاه به دنبال تحقق دانشگاه کارآمد بوده و در این نسل، نباید رشته ای غیر کارآمد وجود داشته و دانشجویی بی ارتباط با نیازهای جامعه تحصیل کند. سومین نسل، دانشگاه تمدن ساز است که با رویکرد اسلامی به علوم و تمدن نوین اسلامی تحقق می یابد. کرسی های آزاداندیشی و نظریه پردازی در تحقق نسل سوم دانشگاه ها یعنی دانشگاه تمدن ساز مؤثر خواهد بود.

نقش کرسی های آزاداندیشی و نظریه پردازی در تحول علوم انسانی نیز آشکار است. امروزه تحول علوم انسانی از یک مسأله و یک راهبرد به یک ضرورت جامعه و نظام تبدیل شده است و اگر کسانی به مدیریت تحول علوم انسانی، نقد و انتقادی داشته باشند، نمی توانند اصل این ضرورت را انکار کنند. علم بدون تحول، وجود خارجی ندارد و علم منهای تحول و بالندگی، علم نیست؛ تاریخ هم پرتویی از افق علم است. تاریخ علوم انسانی در برخی

از دانشگاه های علوم انسانی به صورت ناقص تدریس می شود در حالی که داعیه دار این علوم هستند. اما چند توصیه راهبردی برای توسعه کرسی های آزاداندیشی و نظریه پردازی:

اول این که این کرسی ها نباید گرفتار سیاست زدگی شوند؛ سیاست زدگی در همه امور آفت است و در علم و دانش و فناوری، آفتی مضاعف است.

راهبرد دوم، رعایت اخلاق و منطق و پرهیز از هیاهوی ژورنالیستی از سوی طرف های مناظره و گفتگوی آزاد. راهبرد سوم، گسترش احساس امنیت برای کرسی های آزاداندیشی و عدم دخالت نهادهای امنیتی در برگزاری کرسی های مضبوط و در چارچوب هیأت حمایت از کرسی ها.

راهبرد چهارم، حمایت های مادی و معنوی برای پژوهشگرانی که دغدغه تولید علم دارند و می خواهند کرسی آزاداندیشی خود را به ساحت نظریه برسانند.

راهبرد پنجم، کرسی ها بهتر است از نقد و مناظره و کرسی های ترویجی آغاز شود تا به کرسی های تخصصی و نظریه پردازی منتج شود.

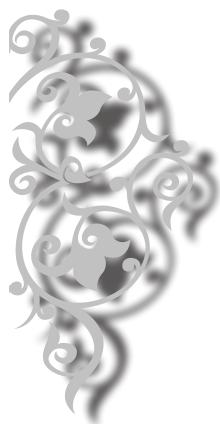
هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره در حوزه علوم انسانی - اسلامی از استادان صاحب نظر و نظریه حمایت می کند. این هیأت زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی و با همکاری استادان و دانشمندان در عرصه کرسی های علوم عقلی، نقلی، رفتاری، اجتماعی و هنر و معماری و نیز با مشارکت کمیته های دستگاهی در دانشگاه ها با هدف تولید علم فعالیت می کند.

تقاضای ما از همه استادان فرهیخته دانشگاه ها و حوزه های علمیه سراسر کشور این است که خود را عضو این هیأت بدانند و در این خانواده بزرگ کرسی های علمی، مشارکت جدی داشته باشند و ما را از نظرات ارزنده خود محروم نسازند.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
عبدالحسین خسروپناه
دبیر و نایب رئیس هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره

کتاب نظریات، نوآوری ها و نقدهای موفق
(انتشار یافته و در دست انتشار)

تکوین و تکون هويت ملی ایرانیان دکتر موسی نجفی

علم تجربي دینی دکتر خسرو باقری نوع پرست

نظريه ی ابتناء آیت الله علی اکبر رشاد

ارجاع تمامیت علم به تصور حجت الاسلام والمسلمین دکتر احمد احمدی

جدایی ناپذیر بودن ترجمه از زندگی روزمره انسان دکتر سالار منافی اناری

شبکه معرفت دینی حجت الاسلام والمسلمین دکتر علیرضا قائمی نیا

گونه‌های زبان فارسی در دوره‌ها و حوزه‌های مختلف جغرافیایی دکتر علی روافی

تعامل انسان با فضا در معماری مهندس عبدالحمید نقره کار

تعلیم و تربیت اسلامی دکتر خسرو باقری نوع پرست

جنبش های اجتماعی دکتر سعید زاهد زاهدانی

تحول در نظام متوسطه دکتر غلامعلی افروز

مصلحت در فقه امامیه آیت الله ابوالقاسم علیدوست

مسئولیت مدنی اقدامات دولت دکتر محمد روشن

معجزه انگاری اخلاق نبوی آیت الله دکتر احمد بهشتی

چیستی فلسفه دین و مسائل آن دکتر محمد محمدرضایی

اعجاز شناختی قرآن حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی رضا قائمی نیا

فلسفه فلسفه اسلامی حجت الاسلام و المسلمین دکتر عبدالحسین خسرو پناه

الگوی مصرف کلان در جامعه اسلامی حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید حسین میر معزی

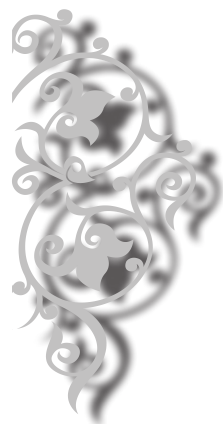
تبیین باب ضمان نفوس دکتر احمد حاجی ده آبادی

ربا در قرض های تولیدی و تجاری حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید عباس موسویان

سایر کتابچه های نظریات، نوآوری ها و نقدها
(انتشار یافته و در دست انتشار)

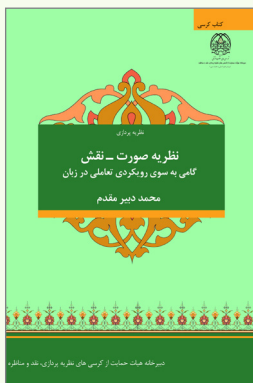

قدر، نظریه بنیادی هنر، معماری و زیبایی در تمدن اسلامی دکتر حسن بلخاری

دستور وحدت گرا دکتر احمد رضا لطفی

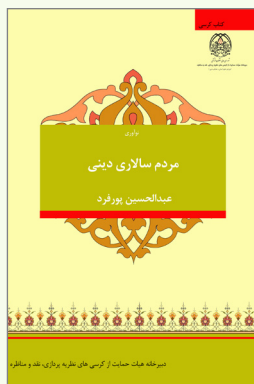

نظریه صورت - نقش گامی به سوی رویکردی تعاملی در زبان دکتر محمد دبیر مقدم

عرفان و تفکر فازی دکتر هادی وکیلی

هنر استدلال دکتر غلام رضا ذکیانی

مردم سالاری دینی دکتر عبدالحسین پورنفر

طرحی نو در طبقه بندی علوم و رده بندی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی دکتر فدایی عراقی

دولت و شهرنشینی در ایران دکتر محمد تقی رهنمایی

نظام دفاعی اسلام حجت الاسلام والمسلمین محسن مهاجرنیا

رویکردی جامعه شناسانه به هنر اسلامی دکتر اعظم راووداد

بررسی تطبیقی اسماء الهی در ادیان توحیدی و غیر توحیدی دکتر مرضیه شنکایی

نقد فهم متأخرین از فلسفه دکتر سید یحیی یثربی

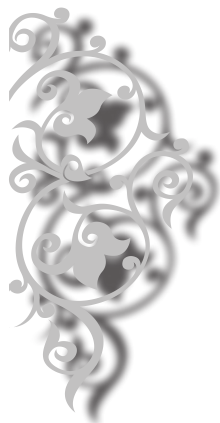
نقد و بررسی تحلیل های گفتمانی در مطالعات سیاسی اسلام دکتر غلام رضا بهروز لک

نقد مدل حقوقی ایران دکتر ایرج بابایی

کتابچه های مناظرات آزاداندیشی
(انتشار یافته و در دست انتشار)

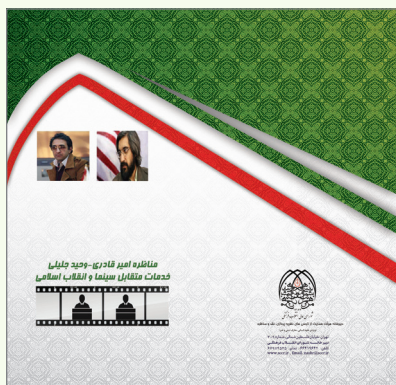
فضای جنبش دانشجویی در سال های بعد از انقلاب اسلامی

ضرورت ها و بایسته های کنونی غرب شناسی

تعامل انقلاب اسلامی با غرب

نظریه مجازات به شدت و قطعیت در مجازات

خدمات متقابل سینما و انقلاب اسلامی

مردم در میزان قدرت

امکان تحقق تکنولوژی دینی

سکولاریسم تاریخی و سکولاریسم اصطلاحی

شبہات ولایت فقیہ

رابطه ایران و آمریکا

وضعیت اقتصادی در دوران جنگ تحمیلی

تحلیل و نقد توافقنامه ژنو

جاذبیت و مصرف رسانه

ارزیابی کلان جشنواره سینمای فجر سال ۱۳۹۲

دین داری و تمدن

آسیب شناسی زن در سینمای ایران

آسیب شناسی اکران در سینمای ایران

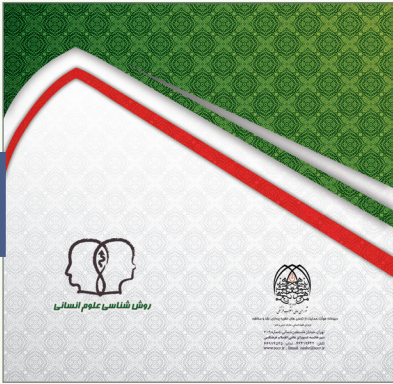
درآمدی بر نظریه جمهوری اسلامی

نقد فضا و ساختار دانشگاه

روش‌شناسی علوم انسانی

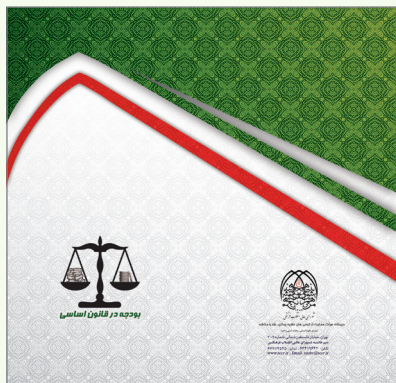

مناظره و روش متاریدینگ

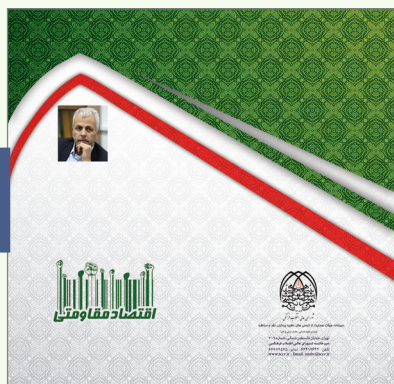
آزاد اندیشی از منظر اقتصادی

بودجه در قانون اساسی

اقتصاد مقاومتی

جزوه حجاب

جستاری در تبیین کثرت وجود

نشست وحدت وجود

آزاد اندیشی از منظر اقتصادی

بودجه در قانون اساسی

